

Slovenskej republiky

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **B.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou Studio Legal, s. r. o., so sídlom v B., v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Jozef Obert, proti odporkyňiam **1/ P.**, so sídlom v B., IČO: X., **2/ E.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej JUDr. Katarínou Dvorskou, advokátkou v Bratislave, Vietnamská 48, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde P. pod sp. zn. 7 C 144/2014, o dovolaní odporkyne 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 28. januára 2015 sp. zn. 17 Co 2/2015, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **odmieta.**

Navrhovateľke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd P. uznesením zo 17. októbra 2014 č. k. 7 C 144/2014 – 108 odporkyňiam 1/, 2/ nariadil, aby nenakladali s nehnuteľnosťami C. parc. č. X. trvalé trávne porasty vo výmere 30 m², C. parc. č. X. trvalé trávne porasty vo výmere 170 m², C. parc. č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere 93 m², C. parc. č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere 98 m², C. parc. č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere 108 m², C. parc. č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere 19 m², C. parc. č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere 10 m², C. parc. č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere 58 m², X. trvalé trávne porasty vo výmere 158 m², rekreačnou chatou súp. č. X. na C. parc. č. X., zapísanými v katastri nehnuteľností vedeným Okresným úradom P., katastrálny odbor, nachádzajúcimi sa v okrese P., obec P. k. ú. P. na LV čX... Navrhovateľovi uložil, aby v lehote 20 dní od doručenia tohto uznesenia podal návrh na začatie konania proti odporcom 1/, 2/ o určenie neplatnosti právneho úkonu - zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam uzavretej 19. septembra 2013. Uviedol, že z obsahu návrhu a doteraz predložených listinných dôkazov vyplýva, že Ľ. 18. decembra 2012 vystavil a podpísal

vlastnú zmenku bez protestu na zmenečnú sumu 85 000 € v prospech I. s dátumom splatnosti zmenky 18. decembra 2013. Zmenka sa avalovala obchodnými spoločnosťami a to odporkyňou 1/ , H.. Zmenka bola postúpená na navrhovateľku. Napriek uplynutiu doby splatnosti dlžník a avalisti svoj dlh, vyplývajúci zo zmenky, neuhradili. 13. mája 2014 bola (notárom J.) spísaná notárska zápisnica , v ktorej dlžník a avalisti uznali dlh zo zmenky čo do základu aj výšky spoločne a nerozdielne a súhlasili s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Dlh však neuhradili, preto navrhovateľ podal návrh na vykonanie exekúcie a exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie predajom predmetných nehnuteľností. Medzi odporkyňami bola 19. septembra 2013 uzavretá zmluva o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam, z ktorej vyplýva (čl. II bod 2. 1), že záložca ako dlžník (odporkyňa 1/) uzavrel so záložným veriteľom (odporkyňa 2/) 19. septembra 2013 zmluvu o úvere č. 13090008, na základe ktorej mal záložný veriteľ poskytnúť záložcovi peňažné prostriedky vo výške 100 000 € spôsobom v zmluve stanoveným. Návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností bol podaný 20. septembra 2013 a Okresný úrad P. , katastrálny odbor ho povolil rozhodnutím z 1. októbra 2013 č. V 4235/13. Odporkyňa 2/ (záložný veriteľ) predložila na príslušný katastrálny odbor podanie – zápis poznámky o začatí výkonu záložného práva formou priameho predaja (LV č. X. k. ú. P. pod P X.,), ktoré nie je v registri záložných práv registrované. Na základe uvedených skutočností, keď navrhovateľ sa vo veci samej bude domáhať určenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, dospel k záveru o splnení všetkých predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia t. j. osvedčenia nároku a nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy , ak by k nariadeniu predbežného opatrenia nedošlo. V priebehu konania bolo listinnými dôkazmi osvedčené, že odporkyňa 2/ podnikla úkony k realizácii záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam - podanie zo 17. septembra 2014 predložené na príslušný katastrálny úrad 23. septembra 2014 . V prípade, ak bolo odporkyňi 1/ doručené oznámenie o začatí výkonu záložného práva ten istý deň t. j. 17. septembra 2014 , odporkyňa 2/ mohla k jeho výkonu pristúpiť už 18. októbra 2014. Navrhovateľke tak hrozí ujma, lebo odporkyňa 2/ pri výkone záložného práva môže záloh predat' priamo ktorejkoľvek osobe (priamy predaj). Nariadenie predbežného opatrenia je za daného stavu potrebné a to aj vo vzťahu k odporkyňi 1/ , vo vlastníctve ktorej sú predmetné nehnuteľnosti . Záložné právo je vecno- právnym prostriedkom zabezpečenia pohľadávok a ich príslušenstva. Záložca nie je obmedzený v disponovaní so zálohom. Podľa názoru súdu nariadeným predbežným opatrením nedôjde k neprimeranému obmedzeniu práv odporkyň. Toto ich bude obmedzovať výlučne v transakčnej dispozícii s nehnuteľnosťami , pričom

odporkyňa 1/ ich môže naďalej užívať. O nariadení predbežného opatrenia v súlade s § 75 ods. 8 O. s. p. rozhodol bez vyjadrenia odporkýň a s poukazom na § 77 písm. b/ a c/ O. s. p. neurčil čas , po ktorý bude predbežné opatrenie trvať, lebo zo zákona zanikne nevyhovením návrhu vo veci samej alebo do 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia, ak by sa návrhu vo veci samej vyhovel. O náhrade trov nerozhodol s poukazom na § 145 O. s. p.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie odporkyne 2/ uznesením z 28. januára 2015 sp. zn. 17 Co 2/21015 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti t. j. vo vzťahu k odporkyňi 2/ potvrdil. V odôvodnení poukázal na zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia a charakter rozhodnutia o predbežnom opatrení. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade boli splnené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia , keď pri rozhodovaní o ňom nebolo možné posudzovať otázky rozhodujúce až pre vec samu - naliehavý právny záujem na určení požadovanom vo veci samej a nedostatky indosamentu. Rovnako nebol priestor na skúmanie bonity ostatných dlžníkov navrhovateľa a správa exekútora pre potreby rozhodnutia o predbežnom opatrení dostatočne osvedčovala , že nie je dostatok iného majetku na splnenie dlhu. To sa javilo pravdepodobným aj z informácie o začatí konkurzného konania voči odporkyňi 1/. Čo sa týka nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, nie je možné ju nepovažovať za danú za situácie, kedy sa vedie exekúcia na vymoženie dlhu a v tom čase už vykonávané úkony, ktoré majú bezpochyby dopad na zmenšenie majetku dlžníka. Prekážkou predbežného opatrenia nie je neplatnosť záložnej zmluvy a z nej vyplývajúca sporná neprípustnosť výkonu záložného práva. Výkon záložného práva je totiž odporkyňi 2/ znemožnený aj z dôvodu prebiehajúceho konkurzného konania na majetok odporkyne 1/, preto ujma na jej strane je minimálna. Hrozbe tvrdenej a osvedčenej ujmy sa tak predchádza s minimálnym negatívnym dopadom na odporkyňu 2/. Nesúhlasil s argumentáciou odporkyne 2/, že účel predbežného opatrenia bolo možno dosiahnuť zápisom poznámky podľa § 159a O. s. p. , ktorá nie je spôsobilá zamedziť úbytku majetku odporkyne 1/ (účel predbežného opatrenia). Preto nie je prostriedkom , ktorým možno dosiahnuť cieľ predbežného opatrenia aj bez jeho nariadenia. Vzhľadom na podanie návrhu vo veci samej o trovách konania sa rozhodne podľa § 145 O. s. p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie odporkyňa 2/. Navrhla, aby ho dovolací súd zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom postupom odvolacieho súdu (§ 237 písm. f/ O. s. p.) a spočívajúcim v nedostatku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia , čím bolo porušené

jej základné právo na spravodlivé súdne konanie . Ďalej inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), lebo neboli splnené podmienky pre nariadenie predmetného predbežného opatrenia z ňou uvedených dôvodov. Napokon nesprávne právne posúdenie veci § 241 ods. 2 pís. c/ O. s. p.) z rozvedených a konkretizovaných dôvodov.

Navrhovateľka sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr, či je dôvodný návrh žalobcov na prerušenie dovolacieho konania.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení .

Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., tieto ustanovenia ale neplatia, ak ide (o. i.) o uznesenie o predbežnom opatrení (pozri § 239 ods. 3 O. s. p.). Dovolanie odporkyne 2/ smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, preto dovolanie proti nemu je v zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. neprípustné.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či v konaní nedošlo k procesnej vade konania spôsobujúcej zmätočnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.), zaoberal sa dovolací súd aj otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku či uzneseniu) odvolacieho súdu , ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený , d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom , g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O. s. p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí

odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p. , možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým nie je dovolanie v zmysle § 239 O. s. p. prípustné. Právne relevantné nie je však samo tvrdenie dovolateľa o takejto vade, ale iba zistenie, že v konaní k takejto vade skutočne došlo. Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/O. s. p. nenamietala a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení vyvodit' nemožno.

Z obsahu dovolania vyplýva, že odporkyňa 2/ namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom odvolacieho súdu spočívajúcim v nedostatku odôvodnenia jeho rozhodnutia .

Pod odňatím možnosti konať pre súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O. s. p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti uzneseniu o predbežnom opatrení) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto vade došlo, ale len jednoznačné , všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne takouto vadou zaťažené t. j., že nastali skutočnosti v dôsledku ktorých vada vznikla (prejavila sa) resp. nebola odstránená v postupe – rozhodnutí odvolacieho súdu.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami

sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999 , sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument , ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III, rozsudok Higginsova a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listina základných práva slobôd (ďalej len „listina“) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (pozri uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03).

V prejednávanej veci sa odvolací súd z konkretizovaných dôvodov stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o splnení zákonných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia.

Zo spisu pritom vyplýva, že prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vychádzal, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval

a z ktorých vyvodil jasný, jednoznačný a presvedčivý právny záver o dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia. Teda odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa a tým aj odvolacieho súdu v uvedenom rozsahu, nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces (pozri III. ÚS 115/2003).

Dovolací súd poukazuje aj na znenie ustanovenia § 76 ods. 4 O. s. p., podľa ktorého ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody neuvádza.

Pokiaľ ide o namietané právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) treba uviesť, že právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Aj tzv. iné vady konania sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi, samy osebe však prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vychádzajúc z uvedeného možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania proti uzneseniu krajského súdu o predbežnom opatrení nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne 2/ v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Navrhovateľke, ktorá mala v dovolacom konaní úspech, Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože jej žiadne trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. júna 2015

JUDr. Oľga Trnková, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková

